

Župna cerkev, posvečena sv.Vidu.

Pravilno orintirana cerkev stoji na griču v n.v. 811 m.

Viri in literatum: Farna krohiča; arhiv je uničil požar 1:1765.

Karakteristika: Cerkev sestavljajo prizmatičen zvonik, pravokotna ladja, mnogo nižji in ožji 3/8 zaključeni prezbiterij, k ladji prizidani, 3/8 zaključeni kapeli ter na jugu prezbiterija locirana pritlična zakristija. Gradnja je kamenita, ometana. Strehe sedlasta, slemenasta, škriljeve; zvonikova čebulasta, škriljeva. Cerkev je povprečen primer sakralne arhitekture običajnega koncepta.

Zunanjščina: Vsa cerkev je brez talnega in prezbiterij brez venčnega zidča, ki je sicer profiliran. Zvonica se odpira samo spredaj, zvonove line so ppk, zvonikove stene zaključuje profiliran venčni zidec, ki se nad urnimi kazališči polkrožno boči. Fasado opirata ob straneh dva náknadno dodana močna opornika. Vsa okna so ppk, ona v kaplah imajo lunete. Glavni portal in vhod v južno kapelo sta preprosta, pp.

Notranjščina: Zvonica ima cementen tlak, kropilnik v njej pa letnico 1853. Tla v cerkvi je žamoten, v prezbiteriju dvignjen za dve stopnici. Zidana pevska empora iz leta 1857. počiva na dveh slopih in treh kapastih obokih. Ladjine stene členijo tri pari pilastrov, ki nosijo kapaste opore in dva kapasta oboka. Kapeli imata enako stensko členitev, le da ima leva kapela pasti, desna pa banjasti obok s parom sosvodenic in tristranim zaključkom, ki je po robih okrašen s štukirano baročno vitico. Slavolok je ppk. Prezbiterij je brez stenske členitve ter pokrit z banjo z dvema parom sosvodenic in tristranim zaključkom. Dekorativna figuralna slika rija iz leta 1940. je delo Vinka Vipotnika iz Žalca.

Oprava: Glavni oltar je iz leta 1799, a je bil popolnoma predelan 1.1850, ko je dobil nov tabernakelj. Leta 1860 je bil marmoriran. V kameniti menzi ima vdelane dva rimska napisna kamna. Zadnje predelave je doživel 1.¹⁸⁸⁴ ko je dobil nove plastike in nov tabernakelj. Sedaj je oltar renesančno

koncepiran.

Stranska oltarja sta delo Janeza Šubica iz let 1860- 1861. Pred levim je v tlaku napisna plošča: R: D: Martin / Perger XVIII FANNI DMNCI GREGIS / HUIS VICARIA: / TUS PASTOR SI / XBRIS 1705 VER / Mes PASCERE Coepit. Križev pot je delo Štefana in Janeza Šubica iz leta 1861 ter je preprosto delo. Prejšnji križev pot je bil iz leta 1745. Prvotna prižnica je bila iz leta 1765, sedanje je delo Šubicev iz leta 1859.

Vsa oprava je bila obnovljena 1.1884.

Krstilnik ima stebrasto kamenito noge in preprost bazen. Je iz začetka 19. stoletja.

Vsa ostala oprava je b.p.

Zvonik: Je bil enkrat povisan za gornje nadstropje. V njem visika zvon napisom: GOSEN IN CIELI 1800, z ornamentalnim pasom in štirimi reliefi: MB, Miklavžem, Križanim in Janezom Nepomukom.

Podstrešje: Oboki v ladji, presbiteriju in levi kapeli so opečni in narejeni leta 1857, v desni kapeli pa so la ročni, kameniti in precej višji kot v levi kapeli. Ob priliki obokanja je bila ladja dvignjena od dva do tri metra. Zvonik je na podstrešju ometan. Nekdanja zvonova linha je bartočno predelana gotska ter kaže še deloma ostajajoče posneto na ajdovo zrno.

Resume: Cerkev je v osnovi gotska z zvonikom vred. Bila je precej nižja, ko je danes ter je imela v ladji tabulat. Po presbiterijevih figuralnih vogalih sedeč, je nastala že v 14. stoletju, a sta ji bili 1700 prizidani obe kapeli, vendar verjetno leva proj kot desna. Obe kapeli sta bili precej višji od ladje, ki pa je bila ob priliki obokanjem 1.1857. močno dvignjena. Takrat so preobokali tudi presbiterij in levo kapelo, vgradili pevsko emporo ter namestili nov kamenit tlak. V naslednjih letih je cerkev dobila novo opravo.

Okolica: Okoli cerkve se rasprostira pokopališče, katerega obzidje je bil

popravljeno l.1892.

Sedanje župnišče je bilo zgrajeno po požaru leta 1765.

Pred cerkvijo raste lepa velika lipa.

V pokopališkem zidu sta vdelana dva rimska nagrobna kamna.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana.

Registerske opombe: Dosedanji vzdrževalni stroški so bili kriti in imet nizkovih sredstev.

Ostalo: Ob poti, ki vodi k cerkvi, stoji pod hribom veliko znamenjes poševno pripezanima zidcema ter ppk nišami v gornjem nadstropju.

Opombe: Leta 1765 je cerkev gorela, ker so l.1857. naški požgane ostanke ostrešja. Leta 1889. so dvignili zvonik za gornje nadstropje. Po letu 1901. je izdelal Ivan Cesar sedanji glavni oltar. Slika v južnem oltarju sv. Valentina je od Štefana Šubica iz l.1859, slika v severnem oltarju RMB je od L. Mattnerja iz Langenwanga iz l.1910. Notranjščina je bila figuralno poslikana, leta 1940.

Jože Curk: Zapiski mariborske topografije, 1959.